

å rovdjur

Två jägare misstänkta för grym jakt med skoter

JÄRVEN är procentuellt sett den art som mest utsätts för illegal jakt, konstaterar forskarna Jens Persson, Geir-Rune Rauset Peter Segerström och Henrik André.

Hos vuxna hanjävvar står den illegala jakten för häpnadsväckande 94 procent av dödligheten. Totalt utgör den illegala jakten på järv 60 procent av dödligheten, alltså mer än varannan järv som dör, dör genom olaga jakt! Det betyder att cirka tio procent av den totala vuxna järvpopulationen faller offer för tjuvskyttar.

FÖR VARGEN har det skett ett trendbrott visar studien genomförd av Olof Liberg, Håkan Sand, Petter Wabakken och Guillaume Chapron. Från omkring åren 2003, 2004 och 2005 kan forskarna se ett trendbrott, då den illegala jakten börjar minska i Sverige, men inte i Norge.

Den illegalt orsakade dödligheten för varg i Sverige har från 1998 fram till 2005 i genomsnitt legat på 16,9 procent av vargpopulationen och under 2005-2010 på 2,5 procent av vargpopulationen. Detta innebär att 9-20 vargar beräknas ha dödats illegalt per år under perioden 1998-2005 och 3-7 vargar per år under perioden 2006-2010. Forskarna kan inte peka ut någon enskild orsak till trendbrottet.

Tom Arnbom, rovdjursansvarig i WWF påpekar att förändringen började redan vid 2003 och därför inte kan kopplas ihop med licensjakterna som beslöts långt senare.

– Forskningsstudierna vi beställde visar att den illegala jakten fortfarande är omfattande och glädjande verkar den ha minskat på varg, men tyvärr inte hos björn, järv och lo. På dessa rovdjur har den illegala jakten inte minskat sedan 1990-talet trots högre jaktkvoter, ökade möjligheter att freda tamdjur, ökat regionalt medbestämmande med viltförvaltningsdelegationer och ökat engagemang från rättsmyndigheter, sammanfattar Tom Arnbom.

TEXT OCH FOTO: HANS RING

Flera gånger kördes vargtiken över med skoter. Ben och lungor krossades. Det dödande slaget utfördes med ett tillhygge som i utredningen beskrivs som "ett trubbigt föremål".

Polisen fick redan på söndagen 6 februari klart för sig att ett jaktbrott skett på sjön Fansens is i Bollnäs kommun, antingen sent på lördag eftermiddag eller under förmiddagen samma dag som brottsplatsen upptäcktes. Fansen ingår i det område som Sjövedenreviret omfattar. En fiskare hade uppträckt ett djur liggande på isen långt bort och anmält saken till polisen.

På måndagen var polisen på plats och man fick använda sig av helikopter för att säkra spår och försöka hitta djuret. Kroppen hittades och var då flyttad in i ett skogsområde intill sjön. Den skickades till Statens veterinärmedicinska anstalt för obduktion. Där kunde man ganska raskt konstatera att vargtiken utsatts för grovt våld mot kroppen.

Vargtiken hade körts över flera gånger med skotern innan hon slogs ihjäl säger polisen i sin utredning. Skadorna talar för sig själv, åtta revbensbrott, benbrott och skallskada. Det handlar om en ung vargtik, sannolikt en fjolårsvalp född 2010. Hon vägde under 30 kilo.

Polisens teori är att tiken från början ingick i en familjegrupp på fyra djur som hade tagit daglega i närheten av sjön. Varggruppen skrämdes upp och den unga tiken tog flykt ut på isen istället för att följa de övriga tre vargarna som flydde in i skyddande skog. Ute på Fansens snötäckta is hade hon inte en chans att ta sig undan skotern.

När polisen kom ut till sjön var det som en öppen bok hur allt hängde samman. Spår från skidor, skoter och skor. På skotern har polisens tekniker hittat både blod och varghår, och för att säkra att håret kommer från den dödade vargtiken har man vänt sig till ett DNA-laboratorium i Frankrike. Polisen har också säkrat DNA i urin på platsen från en av tjuvjägarna.

Enligt uppgift satte polisen ganska omgående fokus på två män som nu efter sex månaders utredning är misstänkta för att ha utfört dådet mot vargen. Under hela den långa utredningen har polisen varit väldigt tystlåten med vad man fått fram. När de två misstänkta männen greps och anhölls av åklagaren Åse Schoultz vid Riksenhe-

ten för miljöbrott i slutet av augusti skedde detta helt utan förvarning.

Männen är cirka 50 och 40 år gamla, båda är enligt åklagaren jägare och bor i trakten av brottsplatsen. Senare samma dag anhölls en tredje man, en 60-åring från Ockelbo. 60-åringen greps misstänkt för skyddande av brottsling eftersom han ska ha förvarat den skoter som jägarna använde vid Fansen. De båda yngre jägarna anhölls på den starkare graden av misstanke, på sannolika skäl misstänkta för grovt jaktbrott. 60-åringen släpptes efter några dagar som anhållen, fortfarande misstänkt för skyddande av brottsling.

För de båda andra fortsatte förhören och efterhand började de också berätta. Den ena att han varit ute under den aktuella helgen och spårat varg i området runt Fansen, vilket inte är tillåtet. Det är ett lindrigare brott än grovt jaktbrott. Den andre jägaren säger att han åkte skoter den aktuella dagen och att han "kan ha varit i närheten av Fansen".

Åklagaren har tung teknisk bevisning mot männen och hade att välja mellan att begära dem häktade eller släppa dem fria. Hon valde det senare. Bedömningen var att de inte längre kan störa utredningen. Tiden för åtal hänger nu på när de olika DNA-undersökningarna blir klara.

Redan efter någon vecka efter att den sargade vargkroppen hittades utfästes en belöning av en privatperson på 10 000 kronor till den som kunde ge tips som kunde avslöja den skyldige. Efter hand har belöningen ökat med givare från både privatpersoner, företag och organisationer och är i dag 150 000 kronor.

JAN BERGSTAM

Foto: Polisen

Den döda vargtiken på sjön Fansen, här på polisens kälke. Spår i snön på sjön och obduktionen visar att vargtiken kördes över flera gånger med skoter. Blod och hår har säkrats på skotern. Efter påkörningen slogs hon ihjäl med ett trubbigt föremål. Två män från trakten är skäligen misstänkta för dådet. Båda har erkänt att de varit i området där vargen dödade.